

TABOR

Posamezne številke: Na-
vadne Din — 50, ob ne-
deljah Din 1.—
TABOR izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
da umom naslednjega dne ter stane
mesecno po pošti D 10.—, za ino-
remstvo D 18.—, dostavljen na dom
D 11.—, na izkaznice D 10.—
Inserati po dogovoru.
Naroča se pri upravi TABOR
MARIBOR, Jurčičeva ul.

Posamezne številke: Na-
vadne Din — 50, ob ne-
deljah Din 1.—
UREDNIK: O. se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prtljišče, dnevno. Tele-
fon št. 24. ŠHS poštnoštevnika ri-
son št. 11.787.
Na naročila brez denarja se ne
sim. — Rokovani se ne vračajo.

*inzerica Lucija
Ljubljana*

Leto: III.

Maribor, sobota 12. avgusta 1922.

Številka: 181.

Jugoslovenskemu Ma- riboru!

V soboto ob pol 6. uri zjutraj prispe-
na glavni kolodver v Mariboru čeho-
slovaški sokolski vlak. Vabimo vse za-
vedne Slovane v Mariboru, da se ude-
ležijo sprejema dragih čeških gostov! —
Naj posvedoči Maribor, da je slovan-
sko mesto, naj dobi čehoslovaško so-
kolstvo utis, da je došlo med svoje naj-
boljše prijatelje Jugoslovane. Maribor,
ki je že tlikokrat dokazal, da zna do-
stojno sprejemati slovanske goste, naj
tudi to pot ne zaostane. Hišne posest-
nike ob železniški progi prosimo, da v
čas gostem razobesijo zastave.

Zdravo!
Predsedstvo sokolske župe
v Mariboru.

Dr. V. Kukovec

Proč z novo stranko!

Jugoslovanski narod je sprejel usta-
vo, svoje temeljne zakone, in je v ti
svoji ustavi spoštojuč načelo enakosti
odpravil plemstvo. Nikdo nima pri
nas pravice nazivati se grof ali baron
ali vitez. Demokratiški narod smo. Bilo
je sicer pristašev aristokracije, češ,
vzdržuje vendar plemenitost duha, in
mišljenja izbrane družbe, odlične vsled
rojstva in velikega rodbinskega debila,
dedov, pradedov in prapradedov. Našli
so se celo učenjaki, ki so rekli, da nar-
od, ki plemstva nima, ni sploh narod.
Poleg onih, ki so masa in so vladani,
mora biti četudi še tako tanka plast
vladaočih, aristokratov, plemičev. —
Vendar je ljudska zavest potegnila čez
institucijo plemstva debelo črto, po
celem svetu.

Le pri nas v Mariboru je še par
predpotopnih norcev, ki hočejo zopet
upeljati plemstvo, četudi ne plemstvo
po rojstvu, pa po verižništvu, po pol-
nem žepu. Nisem mogel verjeti svojim
očem, ko sem čital pred malo dnevi, da
se ustanavlja gospodarska stranka.
Informiral sem se pri uglednih vodi-
teljih obrtnikov, ki so se smejali ti
nori ideji in izjavili, da ostanejo zvesti
strankam, v katerih so do sedaj bili.
Ostanejo torej samo še nekteri verižni-
ki, ki bi se želeli nališpati s pavovim
perjem zvez obrtniki. Moram priznati
da so mi tudi najmerodajnejši možje
iz trgovskih krogov slovesno zanikali,
da hočejo ustvarjati novo aristokraci-
jo, gospodarsko stranko. Vendar ostane
gotovost, da so že tiskana in dostavlje-
na vabila za ustanovitev take stranke
13. t. m. Trgovina v pojmu strankar-
skega življenja je pa pest na oko, izzi-
va primeru z onim svetiščem, kjer je
Krist napravil red s korbačem. Če čit-
amo o trgovcu milijardarju v Ameri-
ki, ki je skromno umrl in zapustil pre-
moženje kot ustanovo revežem, pri-
pravljeni smo videti dober konečni cilj
in smo pomirjeni. Če vidimo stotine
slovenskih vrlih trgovskih rodbin, ki
podpirajo kulturo in napredek, sodelu-
jejo v občinskih odborih in se čutijo z
narodom eno, govorimo celo o stebrih
meščanske družbe. Predstavniki trgov-
skih organizacij so hudo grešili, ko so
opustili demanti, da imajo kaj skupne-
ga s snovatelji nove stranke. Oni
nosijo odgovornost, če ljudske stranke,
ki so si bile doslej v ljutom nasprot-
stvu, mislijo složno na to, kako treba
z združenimi močmi izbrisati madež iz
naše družbe, da se brez sramu pojavlja
nova aristokracija, ki hoče napraviti
lež med seboj in ljudstvom.

Hvala Bogu, da ni več samo pret-
nja, ki bi se bila končno kot taka od-

Ob prvi obletnici smrti kralja Petra I.

Beograd, 11. avgusta. (Izvirno.)
Dne 14. avg. se vrše po vseh cerkvah
brez razlike veroizpovedi ob priliki pr-
ve obletnice smrti kralja Petra I. po-
smrtnice. Na grobu v Topoli bo cele-
briral zadušnico patrijarh Dimitrije,
kateri bodo prisostvovali princ Jurij
in članj vlade.

Poljsko-češkoslovaški spor.

Varšava, 10. avgusta. (Izvirno.)
Ker je rok za mirno rešitev Javorin-
skega vprašanja že potekel, je poljski
zunanji minister Narutowicz naročil
poljskemu poslaniku v Pragi, Pilzu,
naj preda češkoslovaški vladi protest-

no noto radi neizpolnitve dodatka k
poljsko-češkoslovaški pogodbi z dne
6. julija. Ob enem je sporočil poslani-
ku, naj pride v Varšavo in poroča o
svojem dosedanem delovanju.

Manifest nemškega predsednika na narod.

Berlin, 10. avgusta. (Izvirno.)
Predsednik nemške države je ob oblet-
nici sprejetja ustave izdal na narod
proglas, v katerem pravi med drugim:
Nočemo državljanske vojne ne ločitve
posameznih plemen, temveč zahteva-
mo pravico. Ustava nam jo je po tež-
kih bojih prinesla. Mi hočemo mir. Si-
la se mora umakniti pravici; mi hoče-
mo svobodo, ki nam jo naj prinese

pravica. Pravica naj nas združuje. Ta-
ko nam naj ustava zajamči pravico in
svobodo. Težke dneve je preživljala
mlada nemška republika v zadnjih
tednih. Naša edinstvo, naša pravica in
naša svoboda je ogrožena. Toda tako
ne sme ostati. Ne bomo obupali. Trdna
vera v rešitev Nemčije in rešitev sve-
ta nas ne sme zapustiti.

Možnost sporazuma v Londonu.

London, 10. avgusta. (Izvirno.)
Politični sotrudnik »Daily Chronicle«
piše: Predlog o zavezniški kontroli nad
nemškimi državnimi rudniki in držav-
nimi gozdovi je bil s tremi glasovi pro-
ti glasovom Francozom in Belgijcem
odbit. Ostali predlogi so bili odklonjeni
s štirimi glasovi. Včeraj zvečer je pre-
vladeval vtis, da bo mogoče najti kom-
promis.

Renu in da bi se na ruhrskem ozemlju
izpostavil carinski kordon. Malo ver-
jetno je, da bi Poincaré sprejel an-
gleške predloge.

Pariz, 10. avgusta. (Izvirno.)
Havas poroča iz Londona: Angleška
vlada bo predložila delegacijam spo-
menico, v kateri izjavlja, da Anglija
sprejme 26 odstotno oddajo nemškega
izvoza in zaplembo carin. Anglija je
pod gotovimi pridržki tudi za kontro-
lo državnih premogovnikov na ruhr-
skem ozemlju, vendar pa samo in edi-
nole tedaj, če bo Nemčija še nadalje ka-
zala svoj odpor proti zaveznikom. An-
gleška vlada pa je odločno proti temu,
da bi se obnovila carinska črta ob

London, 10. avgusta. Danes
poldne je bila podpisana pogodba o u-
stanovitvi mešane komisije ameriških
in nemških zastopnikov glede ameri-
ških odškodninskih zahtev.

London, 10. avgusta. (Izvirno.)
Reuterjev urad poroča: Članj angleške
ga kabineta so na svoji popoldanski
seji soglasno sklenili, da se določijo de-
ligiranim ministrom za konferenco po-
trebne smernice ter da jih bodo v vpra-
šanju poročila strokovnjakov in Poin-
caréjevih predlogov v vsakem oziru
podpirali.

Pariz, 10. avgust. (Izvirno.) Po
končanem posvetovanju ministrskega
sveta je izjavil notranji minister na-
pram novinarjem, da ne veruje, da bi
prišlo v Londonu do preloma.

MINISTER VER GRE NA DOPUST.

Beograd, 11. avgusta. (Izvirno.)
Minister ver dr. Krstelj nastopi v pri-
hodnjih dneh svoj dopust ter odpotuje
v Dalmacijo.

ZAUPNICA FACTOVI VLADI.

Rim, 10. avgusta. (Izvirno.) Zbor-
nica je na predlog poslanca Cocco-Or-
to pri poimenskem glasovanju s 247
proti 121 glasovom izrekla vladi za-
upnico.

IZGON NEMCEV IZ ALZACIJE- LORENE.

Strassburg, 10. avgusta. (Iz-
virno.) Jutri se pričenejo dostavljati iz-
gonska povelja krog 50 osebam v Al-
zaciji—Loreni. Izgon se mora izvršiti
do 13. t. m.

POLOŽAJ PRED CARIGRADOM.

Carigrad, 10. avg. (Agence Ha-
vas) (Izv.) Ob Cataldži vlada mir. Za-
vezniki stalno pomnožujejo svoje po-
sadke v turškem pasu.

NADŠKOF BENJAMIN BO JUSTI- FICIRAN.

London, 10. avg. (Izv.) Reuterjev
urad poroča iz Rige, da je sovjetska
vlada odklonila pomilostitev petrograj-
skega nadškofa Benjamina, ki je radi
upora zoper zaplembo cerkvenega pre-
moženja obsojen na smrt.

POTRES NA GRŠKIH OTOKIH.

Atene, 9. avgusta. (Izv.) Havas
poroča o močnem potresu, ki se je po-

javil danes dopoldne. Zemlja se je na
mnogih mestih silno zamajala in je bilo
slišati votlo podzemeljsko grmenje.
Na otokih Methana in Poros je potres
porušil mnogo vasi in vil. Številne rod-
bine so zbežale vsled strahu v druge
pokrajine.

NEZAUPNICA MOSKOVSKI INTERNA- CIJONALI.

Haag, 9. avgusta. (Izvirno.) Nizozem-
ska delavska zveza, ki sicer stoji na skrajni
levici, je s 5880 glasovi proti 4404 glasovom
odklonila predlog o pristopu k moskovski
internacionali.

STRAŠEN TAJFUN NA KITAJ- SKEM.

London, 10. avgusta. (Izv.) »Ti-
mes« poroča iz Hongkonga, da je silen
vihar (tajfun) podrl pri Swatowu de-
set mest, pri čemur je krog 50.000 oseb
izgubilo življenje.

BORZA.

Zagreb, 11. avgusta. (Izv.) Sklep-
ni kurzi: Pariz 27.—27.20, Curih 63.—
63.80, London 15.—15.10, Praga 832
—844, Berlin 40.40—44.—, Dunaj 0.58—
0.62, dolarji 330—333, Budimpešta 25
—25.60, Italija 15.28—15.30.

Curih, 11. avg. (Izv.) Predborza:
Pariz 42.62%, Zagreb 157%, London
23.43, Berlin 0.62, Praga 13.17%, Dunaj
0.01, žigosane krone 0.01%, Newyork
525.75, Italija 23.95, Budimpešta 0.37,
Varšava 0.07%, Sofija 3.25.

pustljiva, ampak da bomo nove pre-
roke mogli 13. t. m. iz obraza v obraz
videti in jih predstaviti tudi javnosti.
Krvave žrtve, ki so pod narodno vlado
dr. Brejca padle na ljubljanskih ulicah,
režale se bodo nam v obraz in nam
govorile: Ali je bilo potrebno v dobi
jugoslovanske svobode preko naših
tupel ustvariti denarno aristokracijo,
ko je še jedva padlo plemstvo pokole-
nja? In mi pristaši ljudskih strank se
bomo nehote vprašali, ali nam je bilo
res treba vzeti na sebe odgovornost za
obrambo takih ljudi.

Legitimna trgovina, ki dela solidno
in ne izkorišča gospodarske konjunk-
ture, je vedno bila in bo deležna zaščite
pred neopravičenimi izpadi in tudi de-
ležna podpiranja svojih upravičenih
zahtev. Nikdar pa bi ne mogli razume-
ti, da bi v imenu teh poštenih članov
naše narodne družbe mogli nastopati
in osnovati celo nove stranke ljudje,
kakor so pl. Zagorski in podobni, o ka-
torih smo informirani, da so sklicatelji
shoda za ustanovitev nove stranke. S
tem, ki bi sledil ljudem podobnega ko-
va, bi ne bil več vreden resnega upo-
števanja s strani resnih političnih de-
javcev.

trgovina je še nek pojem, ki se ljudski
razum z njim za silo sprijazni, četudi
se treba malo posiliti. Dogodki zadnjih
dni bodo ljudi prisilili misliti, ali bi ne
šlo tudi brez take!

Končno je tudi vsak ljudski režim
obremenjen z napakami, a najslabša
demokracija je še zmiraj boljša nego
najboljši osebni režim posamnikov, za
kterega danes ni mesta. Banke so pre-
vidne in ne pridejo z geslom ustanovit-
ve kankarskih strank, zato so nam
prezentirale na mesto narodnih strank
recept za ustanavljanje materijalistič-
nih gospodarskih strank. Dnevi so jir-
šteti!

Finale k moskovskemu procesu.

Včeraj smo objavili vest o izidu ve-
liškega procesa proti socialnim revolu-
cionarjem v Moskvi. Štirinajst bojev-
jevnikov za socialno in duhovno svo-
bodo Rusije je boljševiški tribunal ob-
sodil na smrt. Mi smo se nedavno im-
čali obsirneje s tem velezanimivim in
za današnjo fazo socializma nad vse
značilnim procesom, zato prinašamo
danes le nekoliko zaključnih opazk. —
Naši »revolucionarno« navdahnjeni
delavci kaj radi govoričijo o propalosti
»buržoaskoga« sodstva in listi rdeče in
ultrardeče barve ne pozabijo pri nobe-
nem kriminalnem slučaju pristaviti,
da je obsojenec le žrtev meščanske mo-
rale. Pričakovali bi tedaj, da bomo o-
pazili pod »diktaturo proletarijata« no-
vo, objektivnejšo justico in tako etiko,
ki bo po idealnem, absolutnem merilu
boljša kakor dosedanja. A kaj vidimo?
Ravno moskovski proces nam kaže, da
je pod »diktaturo proletarijata« glo-
boko padel pravni čut; sodna objektiv-
nost je na tisti stopnji, ki je vladala
na zapadu pred 100 leti; v pojmih o
zakonitosti in nezakonitosti je zavladal
pravi kaos, kakor ga srečujemo v de-
spotskih državah. Mesto zakonitosti —
jakobinska samovolja, mesto pravično-
sti — strankarski interes, mesto etike
— moral družali in moral insanity.
Kratkoma, moskovski proces, naper-
jen proti socialistični struji, ki je iz
idejnih in taktičnih razlogov nasprot-
nica dogmatičnega komunizma in nje-
gove krvave »državniške umetnosti«,
ta moskovski proces je neizpodbiten
dokaz nesposobnosti in etične deka-
dence komunizma. Ta proces nedvoum-
no in jasno pobija vse fraze in medle
sanjarije romantičnih oboževalcev so-
vietske Rusije med nami in zavrača

tudi z etičnega in juridičnega vidika to, kar je tako odločno zavrnilo življenje v materijalnem, gospodarskem oziru.

Nimamo namena, da bi se na tem mestu pogovarjali za socialne revolucije; to tudi ni naša naloga. Da pa močneje podčrtamo našo konstatacijo o popolnem bankrotu »diktature proletarijata« na področju pravnega in moralnega reda, prinašamo mesto nadaljnega komentiranja nekoliko osebnih podatkov o obtoženi. Ti podatki pričajo, da so obtoženci in obsojeni socialni revolucionarji trpeli za svoje prepričanje v carskih ječah in da so najpogostejši revolucionarji danes nasprotniki lažnjive »socialne revolucije«, ki so jo vprizorili razni Bronstajni s pomočjo kitajskih kulijev, da bi prepredili svobodni razvoj zdravejših sil ruskega naroda.

Abram Rafailovič Gol je vprizoril 1. 1905 več atentatov na carske mogotike in je bil 1. 1907 obsojen na 8 let prisilnega dela. V začetku revolucije bil v Petrogradu, kjer so ga izvolili za podpredsednika petrogradskega sovjeta. Iz »ljubosumnosti« — kaj li? — so ga boljševiki zaprli in tiči že od maja 1. 1920 v ječi.

Evgenij Mihajlovič Timofejev je bil 1. 1905 obsojen na 5 let prisilnega dela. V irkutski kaznionici je zrevolucioniral jetnike in bil obsojen na daljnih 10 let. Za časa carske vlade je predsedal 12 let v ječah; boljševiške ječe ga varujejo od maja leta 1920.

Dimitrij Dimitrijevič Donskoj je bil zelo delaven v pripravah na revolucijo in so ga pred vojno trikrat izgnali v Sibirijo. Od 1. 1919 ima čast uživati dobrote »komunistične« ječe.

Eugenija Moizejevna Ratnerova je preživela 6 let v carskih ječah. Boljševiki jo drže v zaporu od januarja leta 1919. »Črezvičajka« je popolnoma opala njeno stanovanje.

Nik. Nik. Ivanov je bil leta 1907 obsojen k 15letnemu prisilnemu delu. — Sergej Vlad. Morozov je odsedel v ječi 7 let in El. Al. Ivanova je bila obsojena na smrt, pozneje pa pomiloščena v dosmrtno ječo.

Naj zadostuje! Ti ljudje so danes ovražniki ruske revolucije in dogajajo se, da se mora celo zapadna »buržoazija« zavzemati za njihovo življenje, ker jih diktatura proletarijata sodi bolj okrutno kakor diktatura carja in pomješčikov. In za priče prihajajo carski policaji, sedaj ultraboljševiki; iz Češke je prišel avstrijski rdeči špicelj dr. Šmeral e tutti quanti...

Jasnejših dokazov o propalosti te nove družbe sploh ni.

Ne pozabite naročnine!

Prof. S. Reich:

Vtisi iz izleta slovenskih abiturientov v Srbijo.

(Dalje.)

Večer se je vlegel na zemljo, mirno je plavala naša ladja po Donavi navzdol. Lep je bil večer; kmalu se je prikazala luna ter razsvetljevala temo. Dasi smo bili že precej utrujeni, ker smo bili že toliko dni skoro noč in dan na nogah ter je tudi izvanredno vroče sonce storilo svoje, se nam ni dalo nikakor spati, hoteli smo uživati romantično vožnjo, da ne zamudimo ničesar. Saj tudi ni nič ušlo našim radovednim pogledom; za to sta skrbeli v polni meri ljubeznjiva gospoda profesorja geografa Lj. Jovanovič in njegov bivši učenec Vl. Marinkovič, ki nam jih je ministrstvo prosvete dodelilo za spremljevalca in tolmača.

Pripovedovala sta nam o nekili čudnih muhah, ki imajo svoje domovje v votlinah bližnjega gorovja v Srbiji. Na milijarde je teh mušč. Celi roji zapuščajo od časa do časa svoje votline ter napadajo živino, ki se ji zarijejo v nosove, tako da mora ona mnogokrat temu mrčesu kratkoma podleči.

Smederevo! Zalostna, tužna je tvoja zgodovina! V najtužnejši dobi srbske historije te je osnoval Branković, Djuradj Smederevac, »despot kraljestva Raše«, da v tebi despotuje. Srbska samostalnost je bila v zadnjih zdihljajih, njeno smrt je že pospešila silna domača nesloga, vedni notranji prepiri in boji, tako da se je obračal Djuradj sedaj na Ogrsko; sedaj zopet na — turškega sultana. hoteč se dr-

Politične vesti.

* Sprejemni izpit za parlamentarce. »Prager Tagblatt« piše neki dunajski publicist med drugim sledeče: Vse države z mlado, nezkušeno demokracijo trpe več ali manj na škodljivih posledicah parlamentarnega radikalizma, ki važnih gospodarskih vprašanj ne preloži na podlagi strokovnega znanja in izkušnje, temveč z demagoškimi frazami in po željah ulice. Demokracija je lep ideal, a treba bi bilo, da bi se pasivna volilna pravica izpopolnila s sprejemno skušnjo, ki bi pokazala kandidatovo zrellost za parlament. Lahko je človek čisto pošten in razumen mož, a v parlamentu bo postal največji škodilivec, če nima v narodnogospodarskih odnosih niti toliko znanja, koliko ga ima zadnji pisar pri banki. Dobre besede, ki ne veljajo le za avstrijski parlament, o katerem pravi dopisnik, da je v oblasti nevednosti in zrogance, temveč tudi za našo klerikalno »opozicijo«, katere člani govore okrog po shodih o boju med Kristom in Antikristom o hudičevih itd. Nezanjanje in surovost, to sta dve največji vrline teh nadutih tudi — parlamentarcev.

* Lenin zopet na krmilu. Na kongresu vseruske komunistične stranke je dejal predsednik Kamenev, da mu je Lenin dne 3. avgusta izjavil, da bo kmalu zopet nastopil svoje mesto. V predsedstvu kongresa se nahajajo znena imena Trockij, Kamenev, Rakovskij, Sinovjev. Sokolnikov je dejal v svojem referatu o zunanepolitičnem položaju, da Genova in Haag pomenita korak naprej na potu k priznanju sovjetske republike. Najvažnejša naloga na polju mednarodne politike je sedaj sanacija notranjega gospodarstva.

Dnevna kronika.

— Neokusno zabavljanje — nad uradniki seveda — se sliši dandanes ne morda samo na zborovanjih, ampak kjersibodi: v gostilni, na vlaku, pri občinskih sejah itd. Najbolj si brusijo v tej nečedni maniri jezike navadno taki možakarji, ki imajo za to najmanj vzroka, to so ljudje, ki so znani kot izborni špekulantje, torej takorekoč krvovesi ljudske mase, ki se valjajo v denarju in imajo na zemlji nebesa. Potrkajte taki hujškači na svoja grešna prsa in privoščite ubogim uradnikom njih proletarsko življenje. Sami celo javno priznavate, da je marsikateri uradnik dandanes nekako na beraškem staljšču; čemu ga potem zavideti za to »srečo«?

žati v despotstvu, pa se je zopet boril sedaj proti enemu, sedaj proti drugemu. Ta nesloga, ti domači prepiri in boji se tolikokrat ponavljajo baš v zgodovini jugoslovanskih plemen in so bili že tolikokrat vzrok usodnih nesreč in porazov, da bi se jih izplačalo enkrat vse naštetih kot glasen memento vsem onim, ki se jih nikakor ne morejo odreči, sledeč svojim osebnim ambicijam, zagotavljajoč koristi celine —

V Gradištu smo čakali, da se do dobra zdani; kajti vožnja od tod skozi Djerdapsko klisturo je silno nevarna in potrebuje parobrod tudi posebno večjega vodje, ki ima to progo takorekoč v malem prstu; zato smo dobili sedaj posebnega »lotsa«. Saj je pod vodno gladino in nad njo toliko grebenov in pečin, da po sicer široki reki ne more voziti več parnikov ob enem, pa še to edino pot je omogočila šele človeška roka z velikanskim trudom. Najnevarnejša mesta v vodi označujejo lesena plavajoča znamenja, pričvrščena na dnu.

Zbrali smo se na prednjem delu ladje okoli p. prof. Jovanoviča ter vkljub silnemu pišu, ki nam je prodiral skozi pelerine in obleke do kosti, pazljivo sledili njegovemu razlaganju. Donava se je začela zoževati, in mestih ni bila širja kot naša Sava, toda zato toliko bolj globoka.

V zadnjem delu Klisture smo se vozili kraj Miroč-planine, kjer je Marko Kraljevič pokazal, kakor nam pripoveduje narodna pesem, tako lepo, kaj je pobratimstvo — ona izmed najlepših potez v življenju balkanskih narodov.

Tik ob Dohavi smo opazovali ostanke cesarjevskega imperatorja Trajana, vse-

— Narodne noše na vsesokolskem zletu v Ljubljani se zberejo 15. t. m. ob 8. uri zjutraj na veseličnem prostoru v Tivolju (poleg velesajma). Gorenjci in Kamničani, ki pridejo z jutranjem vlakom, izstopijo na državnem kolodvoru (Šiška). Vozovi izven Ljubljane naj se odpeljejo tačas na dvorišče topničarske vojašnice (Dunajska cesta). Priporočila se, da prinesejo zunanje narodne noše s seboj hrano, ki jo shranijo ob prihodu na veseličnem prostoru. Kdor pride pred 15. t. m., naj se glede stanovanja zgleda že prej pismeno pri stanovniškem odseku. Zletna pisarna, Narodni dom, ali pa ob prihodu pri stanovniškem odseku na kolodvoru. Dne 15. t. m. se razdele narodne noše v dve glavni skupini, od katerih se postavi ena ob Narodnem domu, druga pa na Sv. Jakobu trgu. Po sokolskem prevodu povratek na veselični prostor, kjer obedujejo. Popoldne ob 1/2. pa se zbere narodne noše na Kongresnem trgu (pred nunsko cerkvijo) pešci, jahači in vozovi, od tod pa se pomika samostojna povorka narodnih noš skozi Wolfovo ulico, Marijina trg, Prešernovo ul., Dunajsko cesto, Linhartovo ulico pred telovadišče. Tu je razhod, za tem pa poset javne telovadbe. Okinčani vozovi se odpravijo na dvorišče topničarske vojašnice. Na telovadišču je za narodne noše rezerviran prostor na članski tribuni. Vstopnina je 5 Din. Na tej tribuni se zberejo vse narodne noše v eno skupino, ki naj s svojo pestrostjo in lepoto povzdignejo sijaj zadnjega zletnega dne. Pridite v narodnih nošah v obilnem številu, pa pripeljite s seboj tudi godec s harmoniko. Železniške legitimacije se bodo odnosile pravočasno, prireditvene legitimacije, ki opravičujejo brezplačn vstop k vsem prireditvam, pa se razdele 15. t. m. ob 8. zjutraj na zbirališču. — Na zamudnike se ne bo oziralo. — Razposlane železniške legitimacije naj izpolni vsak za se. — Vsaka zloraba je strogo prepovedana. — Jugoslovansko akademsko zdru-

go so ustanovili naši dijaki v Berlinu v svrhu podpiranja revnih ter zastopanja interesov naših dijakov pri šolskih oblastih.

Splitski nacionalisti so proslavljali 6. t. m. kot »spraznik žrtev« v spomin na vse one, ki so pali kot žrtev nacionalne ideje. Na večerni zabavi je bilo 200.000 kron čistega dobička.

— Obmejni znaki in turisti. Pokrajinska uprava za Slovenijo razglašala: Glasom dopisa razmejitvene komisije z Italijo odstranjujejo turisti obmejne znake, kakor zastavice v raznih barvah in druga slična znamenja, ki jih postavlja razmejitvena komisija v svrhu triangulacije v sektorju na obeh straneh Triglava. To ovira delo imenovane komisije. Prebivalstvo tega ozemlja in

kane v živo skalo, ter se čudili ogromnemu delu, ki ga je mogla izvršiti človeška roka takrat s tehničnimi sredstvi, zaostajajočimi pač daleč za današnjimi. Pazno smo se ozirali na obrežne pečine, da nam ne uide Trajanova plošča; videli smo jo tolikokrat v knjigi, sedaj nam je pa bilo sojeno, da si gledamo iz oči v oči.

Železna vrata! Železne energije, železnega dela je bilo treba, da se je sezidal kanal v Donavi, po katerem drči naša ladja sama, brez parnega pogona; tolik je padec. Sedaj, ko je kanal gotov, ne moreš na prvi pogled niti shyatiiti, kakšna grandioznost se skriva v kamenju, nagradenim v deroči reki. Hekatombe energije so žrtvovane že od nekdanj temu delu Donave!

Kjer je na rumunski strani pristala ladja, nismo smeli na kopno, dasi bi hoteli, ker bi se vsak rad pohvalil, da je bil tudi že v Rumuniji, kakor se je v Beogradu v kraljevih dvorih marsikateri skrivaj za hip dotaknil kakega fotelja, samo da se lahko pobaha, da je tudi že sedel na kraljevem stolu.

Od Železnih vrat dalje se začena Donava zopet širiti, soteska je premagana, vožnja izgubi na romantiki. Vozili smo se celo noč, drugi dan popoldan smo se izkrcali v Prahovcu in tam čakali na vlak za Negotin. Blizu kolodvora stoji žena, ima »kajsije«, marele. Zaželimo si jih sicer, ali vemo z doma, da so najmanj kg po 10 din. Toda žena reče v neki čudni rumunsko-srbski mešanici, da stane kila, reci in piši, dva dinarja. V trenutku smo jih seveda razgrabili, samo je žena začela tehtati v svojo korist, ko je videla, kako smo planili.

turisti, ki posečajo te kraje, se opozarjajo, da v bodoče ne odstranjujejo več teh obmejnih znakov, ker se bo proti vsakemu, ki tega opomina ne bi upošteval kazensko postopalo.

— Herman Wendel o črnogorskem vprašanju. V »Prager Presse« z dne 9. avgusta objavlja znani nemški publicist in prijatelj našega naroda g. Herman Wendel lepo in objektivno pisan članek o bistvu in značaju črnogorskega vprašanja.

— »Murska Straža« pred sodiščem. Pred mariborskim kazenskim senatom se je te dni zagovarjal odgovorni urednik v Gornji Radgoni izhajajočega lista »Murska Straža« g. R. Bende radi častikraje potom tiska. Toži ga trgovec g. Fr. Korošec. Razprava je bila preloščena, da obtožence nastopi dokar resnice. Natančneje še poročamo.

— Češkoslovaški konzulat v Ljubljani sporoča, da je pooblastilo ministrstvo zunanjih stvari v Pragi češkoslovaške zastopnike v incenzemstvu, da izstavijo vsem onim ki dokažejoč zdravniškim spričevalom, da potujejo v svrhu zdravljenja v kako zdravilišču v češkoslovaški republiki, potni vizum za polovično normalno pristojbino. Ta vizum pa velja samo za dotično zdravilišče, kar je natančno označeno in je ž njim vsako drugo potovanje po češkoslovaški republiki izključeno. Določba velja do konca leta 1922.

— Draginja na Koroškem. Koroški dopisnik »Tagespost« se pritožuje radi visoke draginje, ki jo je povzročil na Koroškem naval tujcev. Vse kopalniške in letoviške kraje so zasedli tuji, večinoma Italijani in Jugoslovenci. V Celovcu je zelo težko dobiti prenočišče; hotelske sobe plačujejo po horondnih cenah. V gostilnah so cene najmanj za 50 odst. višje kakor v Gradcu ali na Zgornjem Štajerskem. Gostilniške »užitke« si lahko privoščijo le tujci; domačini morajo gledati ob strani. Skodelica bele kave stane 900 do 1200 K, navadna jed 4000—6000 K.

— Na Dunaju zapirajo gostila »Tagespost« poroča, da so v zadnjih dneh zaprli na Dunaju čez 50 gostiln. Vzroka ni težko uganiti. Skode menda ne bo ne za Dunaj in ne za Avstrijo.

— Z dunajskega trga. Včeraj je stal kg. govejega mesa 7000—13.000 K. — Vsled visokega tečaja jugoslov. in rumunske valute je silno poskočila cena svinjskega mesa in masti. Kupcev je malo, ker si redkokdo zamore privoščiti vsakdanje meso.

— O avstrijskem denarju čitamo v nekem listu sledeče zanimive vrstice: Avstrijski finančni minister Segur je odločno obsodil občinstvo, ker omalovažuje in podcenjuje avstrijske bankovce, nazivaje jih »cunje« (Fetzen). Avstro-ogrška banka pa je ob istem

Kratka vožnja po železnici — dolge bi prav gotovo ne bili prenesli, toliko nas je ubila poleg drugega posebno neznozna vročina, ki je bila naša verna spremljevalka od prvega do zadnjega dne našega potovanja.

V Negotinu so nas sprejeli pristrčno, da volj sploh ni mogoče. Prišedši pred gimnazijo so nas razdelili raznim privatnikom na stanovanje. Prijazni Negotinci in Negotinke so nam priredili gostije v najobilnejšem pomenu besede. Dolgo smo kramljali v veselem razpoloženju: o naši lepi, veliki, bogati domovini, o narodnem edinstvu, mi poveličujoč brate Srbe, oni nas. Slišali smo pa tudi marsikatero žalostno, ko so nam pripovedovali, koliko gorja je doživela Krajina za časa vojne, kakšne muke so trpeli oni, ki so ostali doma, od krutega nebrata Bolgara, kako si je zemlja komaj zopet nekoliko opomogla, tako je bila izropana.

Sedeč tako na vrtu slišim večkrat neko klepetanje. Začuden vprašam, kaj naj to pomeni. »Rode«, štorcklje se zabavajo s kljuni, je bil odgovor. Te ptice so tu domača žival, kakor pri nas golobi, nihče jim ne stori nič žalega, srečo nosijo, oni hiši, ki na njeni strehi gnezdijo.

Vkljub veselemu razpoloženju so nam naposled odpovedale trepalnice, lezle so skupaj, ko da so s svincem obložene. Naši gostitelji so to razumeli, pripravili so nam mehke postelje in mi smo se po petih napornih dnevih in nočeh prvič zopet enkrat nemoteno naspali. Ne vem, mogoče nam je Negotin tudi radi tega prirastel toliko bolj k sreči, da smo se ga posebno radi spominjali.

čas izdala nove banknote po 1000 in 100 K, ki so znatno manjše kakor prej-šnje in so najbolj podobne vinjetam za slatinsko vodo. Banka je izdala tudi banknote po eno in dve kroni, ki jih pa odklanja zadnji počestni berač. — Berači sprejemajo najmanj 10 K; manjše zneske velikodušno vrnejo u-smiljenim darovalcem. Tiskanje teh banknote po eno in dve kroni, ki jih nominalna veljava. Da pa je ironija še večja, čitamo na vseh bankovcih be-sede: »Na zahtevo zamenja banka to banknote za metalni denar«, in malo dalje: »Ponarejanje se kaznuje v smi-slu zakona«. Kateri bedak bo pač po-narejal ta uboge bankovce, ko stane že sam papir več kakor iznaša nomi-nalna veljava. Vendar pa imajo tudi nekaj praktičnega pomena. Na eni strani so namreč beli, pa jih lahko uporabljajo za račune in razne kratke beležke. Felix te, Austria, nube...

— Utonil. Dne 6. avgusta je našel župan Janez Muršak iz Spodnje Voli-šine, okraj Sv. Lenart, ko je v Pesnici lovil ribe, v vodi moško truplo. Dognalo se je, da je utopljenec 43letni želar Alojz Fras iz Selce, okraj Sv. Lenart v Slov. goricah, ki je že od 31. julija pogrešan. Fras je najbrže v vinjenem stanju zabredel do Pesnice, padel v vodo in utonil.

— Vlom. Dne 9. avgusta je bilo u-fomljeno v stanovanje delavca Raj-munda Koširja v St. Lovrenca na Po-horju. Vlomilec je odnesel 1400 K go-tovine. Tatvine je osumljen 26letni de-lavec Stefan Šumer iz Kumena. Orož-ništvo ga je dne 10. avgusta aretiralo in oddalo v zapore okrožnega sodišča.

— Vlom pri belem dnevu. V Led-niku, okraj Sv. Lenart v Slovenskih goricah, je bilo dne 31. julija predpol-dan pri posestniku Mihaelu Vrešiču, ko so bili vsi domači na delu, vlomlje-no v stanovanje. Tatu se je posrečilo odnesti 9000 K gotovine ter s plenom popihati. Orožništvo pri Sv. Ani je kot storilca izsledilo 22letnega delavca Fr. Lovrenčiča iz Ledineka, ki je bil 8. av-gusta aretiran in oddan okrajnemu so-dišču pri St. Lenartu v Sl. gor. Lov-renčič prizna tatvino. 6800 K je imel tat doma skritih, ostali znesek pa je že porabil.

— Aretacija hrvatskega don Juana + Gradcu. Te dni je graška policija aretirala nekega Vinka Nemčiča, ki se je izdajal za medicina in je tudi imel po-narejeno izkaznico medicinske fakulte-te na Dunaju. Pri zaslišanju so ugotovi-li, da je mož tekom dvomesečnega bi-ivanja v Gradcu objubil kar 10. žen-skam zakon in si hkratu »izposojal« od njih večje ali manjše zneske. Nevestam je zatrjeval, da je Hrvat bogatih sta-rišev in da bo letos v juliju promovir-an za doktorja medicine. Nastopal je kot asistent prof. Matzenreferja. Dru-god je pripovedoval, da se je v Pragi izvežbal za opernega peveca in da na-merava gostovati v graški operi. Nje-govega pravega imena policija še ni izvedela. Gotovo pa je, da se pod ime-mom Vinko Nemčič skriva nevaren goljuf in mednarodni »Hochstapler«.

— Avstrijski žandarji in kopališki gostje. Avstrijski listi poročajo obširno o dogodku, ki se je pripetil te dni v kopališču Hall na Solnograškem. V igralno dvorano tamošnjega etablisse-menta, kjer je sedelo več jugosloven-skih gostov, med njimi naš pravosodni minister dr. Laza Markovič, je stopil orožnik in izjavil, da zapleni na igralni mizi ležeči znesek 70.000 avstr. kron. Gostje-igralci so odločno protestirali proti temu, češ, da ne igrajo hazardnih iger in da dotični znesek iznaša v ju-goslov. valuti komaj par dinarjev. — Avstrijski žandar pa je smatral jugo-slov. goste, med njimi ministra Mar-koviča, za hazardiste in jih je povabil s seboj na postajo. Gostje so se legiti-mirali in hkratu izjavili, da ne grede z žandarjem. Tako je prišlo do ostrega prerekanja. Posredovati je skušal sin dunajskega bankirja Ebnerja, ki pa se je nekoliko preveč razvnel in ga je žandar aretirat ter spravil v zapor. — Dogodek je izzval med kopališkimi go-sti veliko vznemirjenje.

— O tajfunu v Svatavu poročajo iz Hongkonga sledeče podrobnosti. V sre-do zvečer je izbruhnil tajfun in divjal do 4. ure zjutraj. Bil je izredno močan. V bližini morja leželi mestni deli so bili kmalu pod vodo. Voda je poplavila 6-8 stop. globoko. Prebivalci so zbe-žali v gornji del mesta. Nobena hiša ni

ostala cela. Na vsaki je povzročil raz-jarjeni vihar več ali manj škode. Vi-har je tudi odtrgal zasidrane parnike in jih pognal po morju. Po vodi plava-jo neštevilni mrličji. Število žrtev se ceni na 25.000.

Dopisi.

Konjice. (Po klerikalnem shodu). Oj ti vražji pasji dnevi! Pravi čas so pri-redili katoliški shod. Klerikalni tržani in njih glavni oprode kar speti ne mo-rejo ob misli na polomijo, o kateri smo nedavno čitali v našem listu. Boje so še vedno Hudičevičev, Pribičevičev in belcebuba, s kojim neki še danes stoje v stikih. Veliki so baje na omenjeni dan prireditve pri polnih mizah v bla-goslovu uživali vse sladkosti življenja, obiskovali shoda pa so srkali po kleri-kalnih gostilnah »brozgo«. Ti gostilni-čarji, kar ne morejo prehvaliti varanja uboga ljudstva od zgoraj in to radi tega ne, ker so jim zgoraj pripomogli do »kšefta«. V trgu samem ni vladalo nikakšno razpoloženje za katoliški shod in so se nekateri obrtniki zanimali, da ne stečejo vse pare v klerikalne že-pe in farovške mavhe. Ob potočku Dravinja pa so ta dan »evelele« evetke moralnega uspeha prireditve. Mudilo se je in v naglici se ni moglo v Rudol-fovo gošo. Sam antikrist bi se bil zgra-žal nad takšnimi sadovi, ki jih je rodil duhovščini posvečen dan. Zuborela je umazana voda po potočku in hudomuš-neži pravijo, da je odnesla voda kleri-kalno nesnago seboj na Hrvatsko. Ra-dič je neki več dni kihal in popraševal, kje so neki njegovi somišljeniki uran-jali politiko in kuhali takšno smolo, kakor jo ima le on sam.

Mariborske vesti.

Maribor 11. avgusta 1922.

m Odbor Sokola v Mariboru poziva vse svoje članstvo in naraščaj, da se udeleži sprejema češkoslovaškega So-kolstva, ki prispe v soboto ob 1/6. uri zjutraj s posebnim vlakom na glavni kolodvor. Zbirališče za brate in sestre v kroju in sokolski naraščaj je v Na-rodnem domu ob 5. uri zjutraj. Ude-lžba za vse obvezna. Sestre in nara-ščaj prosimo, da prisrkerbe čim največ evetja. Sploh naj vsak Sokol in Sokolica stori vse po svojih močeh, da bo sprejem nam naj-bližjih bratov in sester najiskrenejši. Sprejmimo goste z oduševljenjem, da vidijo, da je Maribor sokolski in jugo-slovanski po sreju in duhu. Zdravo! Odbor.

m Postanec dr. Vek. Kukovec je od-potoval danes popoldne na jutrišnjo ot-ovoritev obrtne razstave v Celju.

m Restavracija Tegetthoffovega spo-menika. O tem vprašanju smo nedav-no napisali stvarno notico, katere ten-denca je šla za tem, da v sedanjem trenutku še ni čas, da bi se taki predlogi mogli resno v poštev jemati. »Straža« nas je za to našo objektivno notico ne-ukusno napadla. Iz cele notice je raz-vidno, da se je zaletela v nas oseba, katero je »Straža« sama že večkrat prav pošteno prijemala za ušesa, zlasti takrat, ko je ta oseba divjala po Mari-boru z geslom ljubljanskega Žaneta: »use zbout!« Očita nam »nekvalificira-ni« napad na g. dr. Turnerja. Če naj bo vsak izraz javnega mnenja o kakem predlogu že napad, zlasti pa še »nekva-lificiran« napad, potem bomo seveda morali prepustiti monopol za novinar-stvo ljudem, ki se love samo za senza-cijami, ki v najrazličnejše časopise pošiljajo o enih in istih dogodkih poročila, pobarvana s politično barvo dotič-nih listov in s katerimi je že tudi »Straža« imela dosti bridkih izkušenj. V vprašanju, kakor je restavracija Te-getthoffovega spomenika, ki je zlasti za Maribor vprašanje lokalnega patrio-tizma, naj bi se ne vmešavala oseba, kakor je dopisnik »Straže«, ki je v Ma-riboru nihče, kdor jo je spoznal, ne smatra za resne. Gospoda dr. Turnerja pa, o katerem vemo, da vsako stvar vzame z resne strani, samoobsebi slej-koprej visoko spoštujemo in smo pre-pričani, da naših stvarnih opomb tudi on ni smatral za napad.

m Shoda trgovcev in obrtnikov za uradništvo, ki se je vršil sinoči v Götz-ovi dvorani, se je udeležilo večinoma uradništvo in le malo trgovcev in o-brtnikov. Otvoril in vodil ga je pred-

sednik trg. gromija g. Weixl, referiral pa je bivši dem. poslanec g. Gjuro Dža-monija, ki je zavračal očitke, da bi imel shod kako zahrbtno politično o-zadje, zlasti ne namena, pripravljati teren za snujočo se gospodarsko stran-ko, češ, da je naša strankarska razcep-ljenost že itak dovolj velika. Kritiziral je gospodarstvo dvanajstin. dobave za vojaščino, trošenje municije in druge pojave, ki so krivi, da ni denarja za povišanje uradniških plač. Njegov govor je bil resen in stvaren. Po govoru se je pričela debata, ki je takoj udari-la na draginjsko plat. Med drugimi je govoril postajni načelnik Mohorko (NSS), ki je zahteval večje obdajenje kmetov, govoril o bedi železničarjev in njih zasluge za osvobojenje Maribo-ra itd. V imenu NSS je nastopil Žnu-derl in razpravljal o valutnem vpraša-nju. Predsednik g. Weixl je na to de-bato prekinil, češ, da se bo vršilo v kratkem posebno zborovanje o dra-ginji in je na to g. Džamonija predlagal resolucijo, s katero izreka zbor svoje simpatije za rešitev uradniških zahtev in nezadovoljstvo z onimi poslanci, ki so s svojo odsotnostjo onemogočili za to poletje sprejetje uradniške prag-matike. Resolucija je bila soglasno spre-jeta.

m K povišanju cen kruha. Zozitrom na govorice, ki se širijo po mestu, da se prikrijava zelore moke, je policijski komisariat dal večeraj in danes izvr-šiti tozadevne preiskave, koliko je na tem resnice in v koliko je zvišanje krušnih cen upravičeno. O rezultatu bomo poročali.

m Mestna šolska okoliša. Prizadeti stariši nam pišejo: Te dni smo prejeli »Popisne pole« za šolsko dečo. Mejo med I. in IV. okolišem tvorita sedaj Ciril Met. in Kopal. ulica. Otroci, sta-nujoči v zahodnih delih omenjenih ulic, Grajskega trga, Vetrinjske ulice, Slo-venske, Jurčičeve in Gosposke ul. pa morajo hoditi v oddaljeno šolo v ko-roškem predmestju. Najboljša meja bi bila Gornja in Spodnja Gosposka ul. (izhodna dela) do mosta.

m Prenavljanje hiš je v Mariboru v polnem teku. Koroška cesta je dobila v zadnjih tednih popolnoma »novo« lice, pa tudi po drugih ulicah pridno popravljajo. Želeti bi bilo samo, da bi se tudi stavbeno mrtvilo kmalu prebu-dilo. Edina Gospodarska banka, ki je za svoj sklep, da bo zidala, žela toliko hvale, je vse razočarala. Prej so bili načrti krivi, da se ni pričelo z delom, sedaj pa tako »pridno« gradijo, da bo v petih letih, če ne bo slabšega vreme-na, temelj že izkopan. Razen par skladišč in novih tovarn na stavbena akcija počiva. Želeti bi bilo, da bi ime-la novo započeta gradbena akcija več uspeha.

m Luč doblimo. Tako gre od ust do ust po vsem koroškem predmestju, ko vidijo, da se že dolgo obljubljena na-peljava električnega toka vendarle bliža uresničenju. Kabel je do Vodni-kovega trga že položen, po gornjem delu Koroške ceste pa že pridno koplje jo. Nasproti žage »Mariborske lesne industrije« gradijo transformator, ki je tudi že pod streho. Če ne bo neopred-zime že razsvetljeno, zkladnva BFS K videnih zaprek, je upati, da bo Koroško predmestje do letošnje zime že raz-svetljeno.

m Narodnim društvom v uvaževa-nje! Mariborska moška podružnica družbo sv. Cirila in Metoda je sklenila na svoji zadnji seji, da poskusi zopet pridobiti in zainteresirati širše občin-stvo za narodno obrambno delo, za katero je javnost, kakor se lahko skle-pa iz podpor CMD, izgubila velik del smisla. Masa naroda se namreč ne za-veda, da je CMD nam danes toliko kot Nemcem »Schulverein«, »Jugoslov.Ma-tica« pa to, kar je onim »Südmarka«. Se tesneje se oklepajo Nemci danes svojih društev ter neumorno in žalibog uspešno delujejo ob naši severni meji, medtem ko mi pozabljamo na svojo CMD in mirno gledamo, da se njena blagajna prazni, nemška propaganda ob meji pa širi. Nemci grade ob meji šole, ustanavljajo knjižnice ter izposo-jujejo knjige celo preko meje, naše ob-mejne šole so pa brez učiteljstva, knjiž-nične omare pa brez knjig. — Mari-borski podružnici hočeta priskočiti ob-mejnim Slovencem na pomoč. Ako pa hočeta podružnici in centrala sama res kaj plodonosnega storiti, potem jav-nost ne sme odtegovati podpora ali celo

obračati hrbta, pač pa izdatno in rade-volje podpirati to velevažno zadačo. — Delo je nujno in resno, denarni dotok pa brezpogojno potreben! Radi tega sta obe marib. podružnici sklenili pri-rediti v soboto 16. sept. cvetlični dan, v nedeljo 17. septembra pa veliko ve-selico v vseh prostorih Narodnega do-ma. Da pa ne bo na določena dneva več prireditev v mestu in bližnji okoli-ci, javljamo našo namero in naš sklep že danes vsem društvom ter jih v ko-rist velevažne obmejne stvari prosimo, da to uvažujejo ter propuste ta dva dneva CM podružnicama v okrepitev njiju blagajni. Pravtako javljamo, da se vrši v enak namen 15. oktobra v Narodnem domu CM vinska trgatve.

m Kljub večkratnim opominom po časnikih se javi le malo število vajen-cev in vajenk za vpisovanje za novo šolsko leto, ki se vrši vsak delavnik od 14. do 17. ure v pisarni mestnega šolskega sveta na Slomškovem trgu. Ker mora imeti vodstvo obrtno-nada-ljevalne šole do začetka septembra t.l. pregled o številu učencev, da izvrši potem njih razdelitev na posamezne razrede, pozivlja šolski odbor vnovič delodajalce in delodajalke, naj pošljeje zanesljivo svoje vajenke in vajence v vpisovanju.

m Stalni volilni imeniki za volitve v narodno skupščino, oblasne in sres-ke skupščine in občinski odbor so raz-grnjeni in sicer za 1., 2., 3., 4. in 5. mestni okraj na magistratu, Glavni trg št. 14, v sobi št. 11 od dne 12. avgu-sta 1922 nadalje in sicer v uradnih ur-rah to je od 8. do 14. ure. Vskdo ima pravico, da od tega dne dalje volilne imenike pregleda, prepiše, razglasi in natisne ter da zahteva bodisi zase, bo-disi za drugega, naj se popravi v njih kar misli, da je treba popraviti. Za vsak volilni imenik (1. do 5.) je treba vložiti posebno zahtevo na poporavo. Pri vo-litvah bodo glasovali samo oni, ki so vpisani v volilne imenike.

m Staršem, ki imajo šoloobvezne otroke. Šolska vodstva razpošiljajo te dni vsem staršem, ki imajo šoloobvez-ne otroke, popisne pole, ki jih morajo starši povsem zanesljivo izpolniti. Vpi-sati je treba vse otroke v šolski obvez-nosti (dovršeno 6. do dovršenega 14. starostnega leta), torej tudi tiste, ki posejajo kako drugo ljudsko šolo ali vadnico, meščansko šolo ali srednjo šolo, ker morajo imeti šolska vodstva v evidenci vse šoloobvezne otroke. Pri o-tročih, kateri posejajo eno gori imeno-vanih šol, je to treba v opombi označiti.

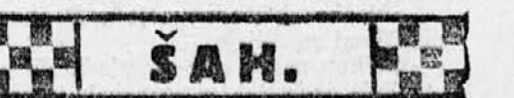
m Iznjani Tirolec. V Mariboru je bil naseljen delj časa mesar Anton Dienstberger iz Tirolske. Vsled ponoč-nega razgrajanja je bil že koncem ju-lija kaznovan s policijskim zaporom. Te dni pa je neko noč zopet razgrajal in psoval našo jugoslovansko stražo. Policijski komisariat ga je zato za dobo 5 let izgnal iz države.

m Kavarna v mestnem parku. Pri lepem vremenu dnevno koncert od 17. do 19. in od 21. do 23. ure. Orkester pomnožen.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

Sport.

: SK Drava (Varaždin) SK Mari-bor. V nedeljo 13. t. m. gostuje v Mari-boru SK Drava iz Varaždina. Je to njegov drugi nastop v našem mestu. Že ob prvem posetu pokazal je mnogo vrlin, ki jih je pridobil v vednem boju s svojim rivalom VSK in že tedaj sme občudovali njega izborno obrambo ter dobro vigrano krilsko in napadalno vr-sto, ki sta prednašale lepo kombina-cijsko igro. To pot jim bo protivnik SK Maribor, ki ne vopi po daljšem od-moru, ki ga pa je temeljito izrabil s trainiranjem; tako da je v prav dobri formi. Z ozirom na dobro kvaliteto o-beh moštev pričakovati nam je lep in interesanten sport. Pričetek tek-r točno ob 17. uri.

: Mojskiški turnir v Londonu. Dr Vidmar je dobil svojo prekinjeno par-tijo proti Watsonu iz 4. kola ter je v 6 kolu premagal Bogoljubova in s tem dosegel 5 1/2 točk (izmed 6 partij).

Sokolstvo.

KRATKA NAVODILA NASIM ČLANOM ZA LJUBLJANSKI ZLET.

Vdeležence na zlet v Ljubljano pošiljamo, da se poslužujejo sokolskih vlakov kateri odhajajo v zletnih dneh vsaki dan iz Maribora. Čas odhoda se izve na kolodvoru.

o Sokolstvo, ki odhaja v soboto ob 10. uri s posebnim vlakom na vsokoljski zlet v Ljubljano, se zbira točno ob 15 uri popoldne v Narodnem domu, odkoder je skupen odhod na kolodvor. Članstvo in drugi udeleženci naj si po možnosti že prej preskrbe vozne listke. Vstop v vlak je dovoljen le po odredbi sokolskih rediteljev in se mora vsak brezpogojno ravnati po njihovih navodilih.

o Zletne legitimacije za narodne vojske, ki se želijo udeležiti Vsesokolskega zleta v Ljubljani so na razpolago pri ge. Iv. Lipoldovi, Ciril Met. ulica 18. Opozarjamo, da morajo biti narodne vojske popolnoma pravilne.

o Kdor ima prtljage s seboj, naj pritrudi na iste listek z naznanilom župe, društva, ime, stalno bivališče ter naj natančno označi poslopje, kjer v Ljubljani stanuje.

o Radi prehrane na I. jugosl. vsokoljskem zletu v Ljubljani se naj vsi dotični udeleženci, kateri želijo skupno prehrano, oglašijo v društveni pisarni da plačajo prehranjevalne stroške, ki znašajo dnevno 20 D in poleg tega 1 D za tozadevno izkaznico. Uradne ure vsaki dan od 13. do 19. ure zvečer. Odbor.

o Vozne izkaznice za polovično vožnjo na zlet v Ljubljano so došle. Vsakdo kdor se je prijavil jih lahko sprejme med uradnimi urami v društveni pisarni.

o Vozne listke na mariborskem kolodvoru se naj preskrbi vsaj en dan pred odhodom v Ljubljano, da ne bo navaia.

Kroji in telovadne obleke naj bodo v najzornejšem redu. Opozarjamo Vas na pravilne gumbe, ovratnike, trakove itd.

—o—

SLAVNOSTNI IZPREVOD.

Poziv na občinstvo in udeležnike zleta.

V torek dne 15. avgusta se vrši slavnostni izprevod vseh Sokolov in gostov Sokolstva po Ljubljani. Ob tej priliki nastopi ogromna množica v izprevodu, obenem moramo računati z ogromno množico, ki bo izprevod gledala. Da se v teh okoliščinah ta velika manifestacija vsega Sokolstva izvrši točno in primerno velikemu svojemu namenu, je treba, da naše občinstvo podpira Sokolov nastop na ta način, da ga pri

vršitvi svojega namena ne ovira, temveč s svojim discipliniranim nastopom olajša. Obzirnosti in discipline prosimo tudi od strani občinstva. Sokolstvo se zbere po izdanih navodilih (Slovesnik št. 10) zjutraj ob pol osmih pred glavnim kolodvorom, na Resljevi cesti in na Bleiweisovi cesti. Občinstvo prosimo naj ne sili med uvrščujoče se sokolske zbere in naj ugodi vsaki želji sokolskih rediteljev, (z rdečim križem in se nahajajo na naslednjih mestih: 1. na glavnem kolodvoru, 2. v Kreditni banki, 3. v hiši policijskega ravnateljstva, 4. v šoli na Grabnu, 5. v policijski stražnici na magistratu, 6. v Mestnem domu, 7. v hiralnici, 8. v Dvorcu (umiyerza), 9. v Marijanišču. Ponovno opozarjamo, da sokolski izprevod ni samo predizkušnja discipline sokolskega članstva, temveč je tudi preizkušnja našega občinstva, našega naroda. Ta dan stoji Sokolstvo, Ljubljana in jugoslovenski narod na mednarodnem forumu, pred tujimi gosti, ki bodo po vtistkih tega dneva sodili našo čestitost. Dokažimo jim, da smo disciplinirani narod, ki je kos tudi najtežjim nalogam. Zato Vam bo hvaležno Sokolstvo in Vam bo hvaležen ves jugoslovenski narod.

oslabljenja i. dr. ostanite mirni, obrnite se brez razburjenja na najbližjega sokolskega reditelja in če je treba, pomagajte sami, da se oslabeli pripelje na najbližjo rešilno postajo. Nikdo pa naj pri taki priliki ne pase svoje radovednosti, ki mu nikakor ne more biti v čast. Tudi pomilovanje in vzdihovanje ne pomaga, treba je samo mirne krvi in hitre pomoči. Rešilne postaje so označene z belimi zastavicami z rdečim križem in se nahajajo na naslednjih mestih: 1. na glavnem kolodvoru, 2. v Kreditni banki, 3. v hiši policijskega ravnateljstva, 4. v šoli na Grabnu, 5. v policijski stražnici na magistratu, 6. v Mestnem domu, 7. v hiralnici, 8. v Dvorcu (umiyerza), 9. v Marijanišču. Ponovno opozarjamo, da sokolski izprevod ni samo predizkušnja discipline sokolskega članstva, temveč je tudi preizkušnja našega občinstva, našega naroda. Ta dan stoji Sokolstvo, Ljubljana in jugoslovenski narod na mednarodnem forumu, pred tujimi gosti, ki bodo po vtistkih tega dneva sodili našo čestitost. Dokažimo jim, da smo disciplinirani narod, ki je kos tudi najtežjim nalogam. Zato Vam bo hvaležno Sokolstvo in Vam bo hvaležen ves jugoslovenski narod.

Gospodarstvo.

Obrtna razstava v Celju

(od 12. do 22. avgusta 1922.)

Vozne olajšave. Ker vladajo še nejasnosti glede olajšav za Obrtno razstavo v Celju, se objavlja sledeče: Obrtno ravnateljstvo južne železnice kakor tudi direkcija državnih železnic je privolila vozne olajšave za blago in osebe na ta način, da se plača le polpolovica prevozne cene. Posetniki Obrtne razstave morajo kupiti celi vozni list do Celja, vendar pa za vozni list služi tudi za povratek. To velja za one posetnike, ki se izkažejo z belo legitimacijo Odbora Obrtne razstave v Celju. Te legitimacije se dobijo brezplačno na vseh postajah južne železnice kakor tudi pri raznih Obrtnih in trgovskih organizacijah v vseh večjih krajih Jugoslavije. Legitimacije mora pri odhodu privedeti blagajna dotične železniške postaje s svojim uradnim pečatom, pri povratku pa mora na isti odbor Obrtne razstave potrditi, da je dotična oseba zares obiskala Obrtno razstavo. Vozne olajšave veljajo za dobo od 11. do 23. avgusta 1922.

Vstopnice za Obrtno razstavo so štiritivrsne. Razstavljalci sami dobijo posebne brezplačne izkaznice. Za posetnike razstave so izdane trajno, celodnevne in večerne izkaznice. Trajne izkaznice po 15 Din. se dobijo v pred-

prodaji v Uradu za pospeševanje Obrtnosti v Prešernovi ulici št. 3, I. nadst. (Celje), in v brivnici g. K. Grobelnika na Glavnem trgu ter veljajo za celo desetdnevno dobo razstave za poljubno število obiskov razstavnega prostora, smejo se pa porabljeni samo od osebe, na koj ime se glasijo, ter je vsaka zloraba kaznjiva. Enodnevnne izkaznice se bodo prodajale po 5 Din. v razstavnih pisarni na celjski postaji in pri vstopu na razstavi prostor ter veljajo samo za enkratni obisk razstave. Večerne izkaznice se prodajajo samo pri vstopu na zabavalnišče vsaki dan od 18. ure naprej.

Stanovanjski urad odbora Obrtne razstave se nahaja na postaji južne železnice v Celju. Posetniki Obrtne razstave, ki bodo v Celju prenočili, se opozarjamo, da se takoj pri dohodu v Celje oglašijo v stanovanjski pisarni na peronu postaje in si zasigurajo prenočišče.

Fotografije razstavnih predmetov in razstavnega prostora sploh je dovoljeno samo onemu fotografu, ki je od razstavnega odbora za to pooblaščen. Ta pravica pristojna samo enem fotografu.

Med Obrtno razstavo se bodo priredile v Celju razne zabave, gledališke predstave, koncerti, tekme, dalje shodi kakor ustanovni Občni zbor Zveze obrtnih društev za Slovenijo dne 20. avgusta. Konjerejski odsek 2 oddelka za kmetijstvo priredi dne 14. avgusta v Celju primerjanje konj za Okrajno glavarstvo celjsko.

Želati je, da se ugodne prilike poslužijo vsa znamenitejša podjetja Slovenije osobito naše Stajerske in pošljejo razstavnemu odboru reklamne slike, katere bo razstavnih odbor drage volje namestil na hodnikih, stopnicah in drugih praznih prostorih. V reklamne svrhe bo razstavnih odbor tudi zgradil poseben plot in veliko reklamno tablo, kjer se bo prostor oddajal interesantom zelo poceni. Opozarjamo na to ugodno priliko posebno tudi naša zdravilišča, letovišča, planinska, športna in druga društva.

Slavnostna otvoritev razstave se vrši 12. avgusta dopoldne ob 10. uri. Ker je pri otvoritvi pričakovati velikega navala, se domače občinstvo prosimo, da si preskrbi vstopnice že poprej, da bode poslovanje blagajne ob otvoritvi lažje.

»Nova doba« izide povodim otvoritve Obrtne razstave v slavnostni obliki.

VELIKANSKE ŽRTVE VIHARJA.

Honkong, 9. avgusta. (Izvirno.) Havas izve, da številni žrtve velike katastrofe, ki jo je povzročil tajfun v mestu Svatov, presega 28.000.

Mala oznanila.

Kotlarski učenec se sprejme v brivnici „Union“ na Glavnem trgu prvovrstna postrežba in popolnoma znižane cene 1359

Išče se soba za učiteljico godbe, po možnosti s klavirjem. Ponudbe na upravo lista pod „Učiteljica godbe“. 1378

Moško kolo, skoraj novo, gramofon z 40 ploščami na igle in 32 ploščami „Pathé“, kosara za cvetlice, veliki lonec za perilo, razne knjige in drugo se ceno prodaja. Vpraša se od 19.—20. ure Misirova ul. 2, pritišče, levo. 1381 2-1

Lepo moško kolo se takoj prodaja. Vpraša se vsak dan po 17. uri v Smetanovi ul. 44-II. Maribor.

Dve postelji z zimničastimi vložki, dve nočni omari, dve omari za obleke, omara s predali, miza in gramofon se prodajo. Studenti, Aleksandrova cesta 37.

Proda se ali zamenja hiša z tremi stanovanji in vrtom v Studencih z kmetijskim posestvom, ne preddaljenim od Maribora. Naslov pove uprava 5-3

Proda se hiša v Mariboru 9 sobami, 5 kuhinjami, dve kleti, mesarijo, klavnico, hlevom za konje, svinjskim hlevom in vrtom za zelenjavo, vse v dobrem stanu, pripravna za vsako obrt, 10 minut od Glavnega trga. Cena 430.000 kron. Več pove Ivanka Skerleč Temo, Ptajnska cesta 30. 1380

Podpisana Antonija Cizelj iz Stare gore pri St. Iju obznanjuje in prosi za zbiranje vesti, ki sem jih razširjala o svoji tačci Emiliji Cizelj, posestnici v Stari gori. Antonija Cizelj. 1386

Galanterijo, drob narijo, špago in vrvarske izdelke priporočila 1389

D. Rosina, preje M. Stadler Maribor, Vetrinjska ul. 26.

Seno, slamo, drva, premog, žito, krompir, sadje in druge delne izdelke kupuje in prodaja ANDREJ OSET, Maribor, Aleksandrova cesta št. 57. Telefon št. 88. 1382

Bernhard Kellermann:

PREDOR.

Roman.

(Dalje.)

(34)

6.

Maud je objubo izpolnjevala, pa ne brez tegote. Nič več ni tožila, kadar je Mac v nedeljo izostal ali seboj prinesel toliko dela, da ji je mogel posvetiti jedva minuto. Mac je prevzel nadčloveško storilo, to je vedela, storilo, ki bi drugo iztrošilo dočista, in njej je bilo skrbeti, da mu vrh tega ne naprti še drugega bremena. Nasprotno, treba je bilo poizkušati, kako bi mu čim izdatneje lepšala maloštevilne oddihu namenjene ure.

Zato je bila vedra in dobre volje, kadar je prišel k njej, in ni razodela z nobeno besedo, da je vse te dni mrla od koprnenja po njem. In čudno — on, Mac, ni popraševal, kako ji je, in kar nič mu ni prišlo na misel, da Maud nemara trpi.

Prišlo je poletje, prišla je jesen, bronški park je v listovju rumenel in vršičje pred hišo se je osipavalo šopoma, tudi kadar ni bilo ohlpa.

Mac jo je vprašal, ali se ne bi morda preselila v Tunnel-City? — Prikrila je osuplost. — Zares, ker mu je treba po večkrat na teden biti ondi, in ker namerava tam sprejemati ob nedeljah dopoldne v nekakšne avdicije, kjer mu bo mogel vsakdo, inženjer ali deavec, razložiti svoje želje in pritožbe.

»Če želiš, Mac.«

»Menim, da bi bilo najbolje, Maud. Saj sem se itak amenil, premestiti svoje pisarnice v Tunnel-City, brž ko začnem. Seveda se bojim, da bo zate nekoliko samotno —?«

»Ne bo slabše nego je v Bronxu, Mac.« je odvrnila Maud smehljaje.

Selitev naj bi bila spomladi. Ko pa jo je Maud pripravljala, je čestokrat prenehala in pomislila: »Moj Bog, kaj naj počnem v tisti cementni puščini?«

Morala se je nečesa lotiti, nečesa, kar jo bo zapo- govalo in bo preganjalo neumne misli in sanjarije.

Končno se je v njej izcimila divna misel in Maud se je lotila nje ostvaritve z vso vnemo. Ta misel jo je oživljala in Maud je bila tako široke volje in njen usmev je bil tako tajinstven, da je čudoma zapazil celo Mac.

(Dalje prihodnjic.)

Glavni urednik: Radoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Dva učenca

se takoj sprejmeta pri tvrdki

Sergej Vabič, trgovina z železn. in špecerijo

Aleksandrova cesta 23. 1383

Čedno meblirano sobo

za stalno, za poročen par brez otrok, proti jako dobrem plačilu se išče. Pismene ponudbe na

Jugoslov. Lloyd d. d., Maribor

Ruška cesta št. 45. 1385 2-1